

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ג:ג] (ב) [מוספתא פ"ב ה"ב, ג] (ג) גיטין סד. עירובין לא: [מזר י"ב]. (ד) לקמן ק"ב. שבת ד. (פסחי קיד) [עירובין לו]. (ה) ז"מ כד: [מוספתא פ"ב ה"ב, ג] (ו) [קדושין מא:א] (ז) [נמנדר י"ח]. (ח) כ"א ט"פ: ה"א. (ט) [ועין חו"ס לקמן פ"ו: בסוף ד"ב סמוך.] (י) "וע"ע חו"ס כמרות כ. ד"ה ו'ה' בע"ט א"מא].

ג'ליון הש"ס

רש"י ד"ה פסח וכו' אלא ודאי ה"למ"ב ע"ין לקמן ד' נ ד"ב כ"ש"י ד"ה מאי וע"ע:

הגהות הב"ח

(א) נ"י א"י א"ש ע"ל ויזכיר דלמ"א נמחה: (ב) רש"י ד"ה פסח וכו' ממני הוא דממני:

מוסף רש"י

לכי תיכול עולה כורא דמלחא. כדמחמה אהדי ליה, כדמחמה לי כור של מלח אומר לך עטמה של דבר שבת ד. וכע"ז עירובין לו. ודקמן ק"ב. וי"ל א"מחמה ליה כ"ל כור של מלח לא חותל להשומט לו ליה (שבת ס"ד). שמצאן באשפה. ש"ס. נ"ל להשליכה כ"אשפה (ב"מ כ"ד).

שיטה מקובצת

[א] לימא רוב מצויין אצל שיטה. ג"כ מי חו"ס כבודות דף כ ע"ב: [ג] הלכה למשה מסיני הוא א"א: [ד] הדין דאיתפא ריאה: [ה] מומחין הן שאם לא היה וכו'. ג"כ בקצת ס"י כתיב (רוב מצויין) כלומר רוב השוחטים מומחים הם שאם לא היה מומחה לא היה שוחט: [ו] והלך בעל הבית. (עוד) ג"כ בכל הספרי די נמצא והלך אח"כ בעל הבית ומצאו שחוט ולא ידע מי שחטו אם שלוחו ולא אחר: שחטו חד סימן קמיה שפיר והלך לו הוראה וגמר זה שחטו ולא וכו'. וכו': [ז] חזקת שליח וכו'. ג"כ בקצת ס"י עושה שליחותו כל השלוחין מוחזקין בכך ולאחר שנתרצו בשליחותן דאי עושה שליחות: [ח] ומאי נראין דברי פלוני ולא כדברי פלוני והלא שניהם שוין זה: אלא פשיטא. כ"אשפה קמני היינו אשפה שצבית דפליגי זה ואשמועינן דכרבי יהודה כצבית ליה: הא אמר נכ"ל עולמא שרי. ומאי נראין דברי רבי חנינא דמשמע אכל דברי ר' יהודה אין נראין. מאי צבית כ"אשפה שצבית וזה פליגי ואשמועינן רבי דכרבי חנינא כצבית נראו לו דברי רבי חנינא דברי ר' יהודה לא שחטו אלא פליגי וכו'.

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

יב.

עין משפט
נר מצוה

א [עו"ש ע"ד סימן א ע"פ ג].
ב ב ג מ"י פ"ד מלכות שחיטה הלכה א סג ע"ין סג עו"ש ע"ד סימן א ע"פ ד א ע"פ ד.
ב ד ה עו"ש ע"ד ע"פ ג.
ב ד ז מ"י פ"ד מלכות חומות הלכה ו [עו"ש ע"ד סימן א ע"פ ג].
ב ח מ"י פ"ד הלכה ג: פ"ו ט י ב מ"י פ"ד מלכות שחיטה הלכה ח וע"ין כ"מ שהאר"ן קמ"ע ע"ין סג עו"ש ע"ד פ"א ח ע"פ ד.

ונפקא מינה ליהי שראינוה שהיה לה חלב קודם לידה להיא לא מפטרינן מנטעם חלב ואפשר דאף רש"י א"ר חלב פטור והשתא אתי שפיר דאשכחן רש"י דלא חייש למיעוטא דריש כל הללמיס (ע"ו דף מ:). דלא גזר שאר מקומות אטו אותו מקום כדגור ר"מ התם ורבי יוחנן נמי אכל לעיל (דף ה:). משחיטת כותי ולא גזר דכו כדגור ר"מ ובעשרה יוחסין (קדושין דף פ:). ג"כ שני דברים שאין צהן דעת לישאל ועשאן הכתוב כו' משמע נמי דרבי יוחנן כרבינן דר"מ ס"ל והא דא"ר יוחנן צסוף אין מעמידין (ע"ו דף נט:). למעוטי מוריס וצביות צית ארבייקי וסתמא כר"מ התם היו סתם ואח"כ מחלוקת דריש כל הללמיס (סס מ:). והא דאמר רש"י כל ששה שלשים יוס צבאס אינו נפל כל לא ששה פרי ספק היו אפילו נפל מן הגג או אכלו אפי' דבר ר' אליעזר דמילה (שבת דף קה:). וקיימא לן התם כותמיה אע"ג דרובן אינן נפלים וכן מוך שמנה ימים צבמה אסרינן התם ולא אולין צתר רובא התם משום דלא יצא להקל צבריה והצריכה חליצה צמת מוך שלשים ולא רלו לסמוך על הרוב ולהתירה לשוק צלה חליצה שלא יאמרו העולם שפיהק ומת יצא ידי לעו וקלקול ולכך גס לענין אצילות פטור שלא יצא להקל צבריה ועוד דבלאו הכי יצא להקל צבצילות דק"ל (מ"ק דף ק"ג). הלכה כדברי המיקל צבאל וסארו כמון ק צבמה דגורו צבמה אטו אדם דאי לא הא לא קיימא הא אי נמי אסור צבמה אפי' צבריה שלא יצא להתירה צבולה שיחא קרוב לפיהק ומת:

פסח וקדשים מאי איכא למימר אלא היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא אפשר ה"נ היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא אפשר: א"ר נחמן אמר רב ראה אחד ששחט אם ראהו מתחלה ועד סוף מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו היכי דמי אי דידע דגמיר למה לי ראה ואי דידע דלא גמיר פשיטא ואלא דלא ידע אי גמיר אי לא גמיר ל' לימא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן מי לא תניא הרי שמצא תרנגולת שחוטת בשוק או שאמר לשלוחו צא שחוט והלך ומצא שחוט חזקתו שחוט אלמא אמרינן רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן הכא נמי לימא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן דלעולם דידע דלא גמיר וכוונן דשחט קמן חד סימן שפיר מהו דתימא מדהאי שפיר הך נמי שפיר קמ"ל האי אתרמויי איתרמי ליה אידך שמא שהה שמא דרס בעא מיניה רב דימי בר יוסף מרב נחמן האומר לשלוחו צא ושחוט והלך ומצא שחוט מהו אמר לו חזקתו שחוט האומר לשלוחו צא ותרום והלך ומצא תרום מאי אמר ליה יאין חזקתו תרום מה נפשך אי חזקה שליח עושה שליחותו אפילו תרומה נמי ואי אין חזקה שליח עושה שליחותו אפילו שחיטה נמי לא אמר ליה א"ר חזקה שליח עושה שליחותו לעולם אי נמי (ד) דילמא עושה שליחותו ושמע וואל שחט רוב מצויין אינש שחיטה מומחין הן תרומה דילמא אינש אחרניא שמע וואל תרם הוה ליה תרם שלא מדעת והתורם שלא מדעת אין תרומתו תרומה לימא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן תנאי היא ה' דתנאי הרי שאברו לו גדייו ותרנגוליו והלך ומצאן שחוטים רבי יהודה אומר רבי חנינא בנו של רבי יוסי הגלילי מתיר אמר רבי נראין דברים של רבי יהודה שמצאן באשפה ודברי רבי חנינא בנו של ר' יוסי הגלילי לאו פליגי בהא קמיפליגי דמ"ם אמרינן רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן ומר סבר לא אמרינן רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן אמר רב נחמן בר יצחק לא דכולי עלמא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן ובבית דכ"ע לא פליגי דרשרי באשפה שבשוק דכולי עלמא לא פליגי דאסור כי פליגי באשפה שבבית מ"ם אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ומר סבר אין אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית אמר מר אמר רבי נראין דברי רבי יהודה שמצאן באשפה מאי פליגי דאסור אלא פשיטא באשפה ששחט רבי יהודה לא שחטו אלא פליגי וכו'.

רבינו גרשום

(אלא תרע) [דילמא] היכא דאפשר למבדוקה אפשר (והיכא דלא אפשר לא אפשר) ולא אמרינן במקום נקב קא שחיט: וכי תימא (ל) בספח וקדשים רובא אולין מאי וכו' אלא היכא דאפשר וכו' הכא נמי דאפשר אפשר לעולם לא אולין בתי רובא היכא דכילינן (למבדוק) למבדוקה: (אמר ליה חזקתו שחוט כלומר דאמרינן לשלוחו שחט או שחט אחר מומחה שחט ורוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן הכא נמי (בשחיטה) (בראה אחד שחטו אצל רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן ולמה ליה לראות מחתלה ועד סוף: לעולם דידע דלא גמיר וכוונן וכו') שחט שהה ושחט דרס ומשום הכי צריך לראות מחתלה ועד סוף: אמר רוב חזקתו תרום צריך לתרם פסח אחרת כדבעין לפרושי לקמן לעולם אין חזקה שליח וכו' אבל שחיטה אי נמי אינש וכו' אבל בתרומה (קאמר) [דילמא] אינש אחרניא שמע לו והתורם שלא מדעת וכו'. דכתיב והמנעם אתם. ר' יהודה [ס"ל] אסור (דלא אמרינן) רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן. לעולם דכ"ע רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן (דמר סבר רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן). לעולם דכ"ע רוב מצויין אצל שחיטה מומחין באשפה שבשוק כולי עלמא לא פליגי דאסור דודאי נתגבלו בשחיטה (נמי) וההשחטן (ושחטן) השליכן

פסח וקדשים מאי איכא למימר. ממשך תאזה לא פריך משום דנראה דמדלוריתא לא חייש רבי מאיר למיעוטא אלא מדכרבינן ולהכי פריך הכי נמי שמחמיר שלא לאכול צטר כלל ואפילו מחמיר צבאר צטר פסח וקדשים אין יכול להחמיר ומדקדק כי היכי דלר"מ יש חילוק מדכרבינן בין אפשר ללא אפשר ה"ה לרבינן: אן שאמר ששלוחו כו'. מעיקרא מלג מלג מלג שחטו צשוק דאיכא למימר צעליה שחטו והדר אמר דאפי' אמר לשלוחו ומלגו השליח שהיא שחטה דהשתא שלא צרשות נשחטה אפי"ה חזקתו שחטה: ה"ה גריסין ע"ע"ס אין חזקה שליח כו'. מפורש צפ' צכל מערבין (עירובין ב:). ה"ה שאברו לו גדייו. ה"ה נגנזו דמשום דחשיד אגנבה לא חשיד אגנבה וצמוספתא קמני צהדיא נגנבה לו מרגנולת ומלגה כו': כ"ה פליגי באשפה שבבית. הוא הדין דפליגי צשוק צלא אשפה כדמוכח צאלו מלגות (ב"מ דף כד:). ג"כ חנינא שמשל גדי שחוט בין צבריה לצפורי: מלן

היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא אפשר ה"נ היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא אפשר: א"ר נחמן אמר רב ראה אחד ששחט אם ראהו מתחלה ועד סוף מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו היכי דמי אי דידע דגמיר למה לי ראה ואי דידע דלא גמיר פשיטא ואלא דלא ידע אי גמיר אי לא גמיר ל' לימא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן מי לא תניא הרי שמצא תרנגולת שחוטת בשוק או שאמר לשלוחו צא שחוט והלך ומצא שחוט חזקתו שחוט אלמא אמרינן רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן הכא נמי לימא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן דלעולם דידע דלא גמיר וכוונן דשחט קמן חד סימן שפיר מהו דתימא מדהאי שפיר הך נמי שפיר קמ"ל האי אתרמויי איתרמי ליה אידך שמא שהה שמא דרס בעא מיניה רב דימי בר יוסף מרב נחמן האומר לשלוחו צא ושחוט והלך ומצא שחוט מהו אמר לו חזקתו שחוט האומר לשלוחו צא ותרום והלך ומצא תרום מאי אמר ליה יאין חזקתו תרום מה נפשך אי חזקה שליח עושה שליחותו אפילו תרומה נמי ואי אין חזקה שליח עושה שליחותו אפילו שחיטה נמי לא אמר ליה א"ר חזקה שליח עושה שליחותו לעולם אי נמי (ד) דילמא עושה שליחותו ושמע וואל שחט רוב מצויין אינש שחיטה מומחין הן תרומה דילמא אינש אחרניא שמע וואל תרם הוה ליה תרם שלא מדעת והתורם שלא מדעת אין תרומתו תרומה לימא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן תנאי היא ה' דתנאי הרי שאברו לו גדייו ותרנגוליו והלך ומצאן שחוטים רבי יהודה אומר רבי חנינא בנו של רבי יוסי הגלילי מתיר אמר רבי נראין דברים של רבי יהודה שמצאן באשפה ודברי רבי חנינא בנו של ר' יוסי הגלילי לאו פליגי בהא קמיפליגי דמ"ם אמרינן רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן ומר סבר לא אמרינן רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן אמר רב נחמן בר יצחק לא דכולי עלמא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן ובבית דכ"ע לא פליגי דרשרי באשפה שבשוק דכולי עלמא לא פליגי דאסור כי פליגי באשפה שבבית מ"ם אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ומר סבר אין אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית אמר מר אמר רבי נראין דברי רבי יהודה שמצאן באשפה מאי פליגי דאסור אלא פשיטא באשפה ששחט רבי יהודה לא שחטו אלא פליגי וכו'.

פסח וקדשים מאי איכא למימר. ממשך תאזה לא פריך משום דנראה דמדלוריתא לא חייש רבי מאיר למיעוטא אלא מדכרבינן ולהכי פריך הכי נמי שמחמיר שלא לאכול צטר כלל ואפילו מחמיר צבאר צטר פסח וקדשים אין יכול להחמיר ומדקדק כי היכי דלר"מ יש חילוק מדכרבינן בין אפשר ללא אפשר ה"ה לרבינן: אן שאמר ששלוחו כו'. מעיקרא מלג מלג מלג שחטו צשוק דאיכא למימר צעליה שחטו והדר אמר דאפי' אמר לשלוחו ומלגו השליח שהיא שחטה דהשתא שלא צרשות נשחטה אפי"ה חזקתו שחטה: ה"ה גריסין ע"ע"ס אין חזקה שליח כו'. מפורש צפ' צכל מערבין (עירובין ב:). ה"ה שאברו לו גדייו. ה"ה נגנזו דמשום דחשיד אגנבה לא חשיד אגנבה וצמוספתא קמני צהדיא נגנבה לו מרגנולת ומלגה כו': כ"ה פליגי באשפה שבבית. הוא הדין דפליגי צשוק צלא אשפה כדמוכח צאלו מלגות (ב"מ דף כד:). ג"כ חנינא שמשל גדי שחוט בין צבריה לצפורי: מלן

(א) נראה דל"י וכו' תימא א"ר"י דלא אכל מלגה כפסח וקדשים מאי וכו'. (ב) נראה דל"י אלא אמרינן רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן כלומר דאמרינן וכו'.

דכרבי חנינא כצבית נראו לו דברי רבי חנינא דברי ר' יהודה לא שחטו אלא פליגי וכו'.